

MINISTERSTWO ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Departament Zarządzania Kryzysowego, Spraw
Obronnych i Ochrony Informacji Niejawnych

00-930 Warszawa, ul. Wspólna 30, tel.: (22) 623 - 18 - 46; fax.: (22) 623 - 20 - 25
e-mail : sekretariat.zon@minrol.gov.pl

Warszawa, dnia *17*.01.2018 r.
MZ ds. ASF

Znak sprawy: ZON.zk.270.122.2017

Protokół nr 1/2018 z 12 posiedzenia

Międzyresortowego Zespołu do spraw łagodzenia skutków związanych z wystąpieniem przypadków afrykańskiego pomoru świń¹ w dniu 12.01.2018 r. o godz. 12.00

Posiedzenie Międzyresortowego Zespołu do spraw łagodzenia skutków związanych z wystąpieniem przypadków afrykańskiego pomoru świń (MZ ds. ASF) odbyło się zgodnie z zatwierdzonym przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi programem posiedzenia (*załącznik nr 1 do oryginału protokołu*).

1. Posiedzeniu przewodniczył Podsekretarz Stanu w MRiRW Rafał Romanowski, który otwierając posiedzenie przywitał członków zespołu i zaproszonych gości (*lista uczestników stanowi załącznik nr 2 do oryginału protokołu*) oraz przedstawił program posiedzenia. Przewodniczący poinformował zebranych o odbytych dwóch spotkaniach Premiera Mateusza Morawieckiego z Ministrami, na których zostały omówione konkretne nowe rekomendacje dotyczące łagodzenia skutków ASF.
2. Aktualną sytuację epizootyczną dot. wystąpienia ASF przedstawił Główny Lekarz Weterynarii (*załącznik nr 3*). Obecnie zarejestrowano na terytorium Polski 107 ognisk (3 ogniska 2018 r.) i 982 przypadków (78 przypadków w 2018 r.). GLW zwrócił szczególną uwagę na dynamiczny rozwój sytuacji epizootycznej w zakresie ASF u dzików na terenie m.st. Warszawa i w niektórych powiatach sąsiadujących w dniach 01-08.01.2018 r.

Dr Niemczuk przedstawił informację dotyczącą pobierania próbek pochodzących ze skonfiskowanej żywności pochodzenia zwierzęcego, pod kątem wykrywania obecności wirusa ASF na przejściach granicznych z Białorusią i Ukrainą. Poinformował o spotkaniu w GIW

¹ Zgodnie Zarządzenie nr 107 Prezesa Rady Ministrów z dnia 11 sierpnia 2016 r. w sprawie Międzyresortowego Zespołu do spraw łagodzenia skutków związanych z wystąpieniem przypadków afrykańskiego pomoru świń (M.P. z 2016 r., poz. 785).

z przedstawicielami GITD, Policji i KAS dotyczące rozwiązania problemu mechanizmu działań konfiskaty i dalszego przekazania żywności z kontrolowanych pojazdów wewnątrz kraju.

Na zakończenie poinformował o realizacji odstrzału sanitarnego i zakończeniu III edycji Programu bioasekuracji. Są plany wprowadzenia kolejnej edycji programu poszerzonej na teren całego kraju, który realizowany byłby etapowo: I etap obejmowałby 9 województw wschodnich, a II etap pozostałe 7 na zachodzie Polski i realizowany byłby do roku 2020.

3. Następnie Przewodniczący posiedzenia wysłuchał informacji przedstawicieli Ministra Spraw Zagranicznych, Ministra Obrony Narodowej, Policji, Straży Granicznej, Inspekcji Transportu Drogowego, Państwowej Inspekcji Sanitarnej, Krajowej Administracji Skarbowej o stanie realizacji Rekomendacji Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego.

Przedstawiając swoją informację dotyczącą pomocy Sił Zbrojnych w akcjach poszukiwania padłych dzików przedstawiciel Dowództwa Operacyjnego RSZ zwrócił się z apelem, aby Wojewodowie składali wnioski do Ministra Obrony Narodowej z kilkudniowym wyprzedzeniem czasowym. Pozwoli to na właściwe przygotowanie sił i środków do realizacji wspomnianych zadań. Ponadto ppłk Chalimoniuk poinformował przewodniczącego, że po wejściu w życie specustawy będą realizowane zapisy mówiące o zaangażowaniu żołnierzy-myśliwych w polowaniach na dziki w ramach udzielanych im urlopów okolicznościowych.

Minister Romanowski podziękował za bieżące raportowanie stanu realizacji Rekomendacji RZZK.

4. Kolejnym prelegentem był Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Środowiska Andrzej Konieczny, który przedstawił informację o stanie realizacji Rekomendacji Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego z dnia 19.07.2017 r. *„redukcja do 30 listopada 2017r. populacji dzików do poziomu 0,1 osobnika na km² na terenie kraju na wschód od Wisły oraz maksymalnie wzdłuż głównych szlaków komunikacyjnych (w odległości 25-35 km). W pozostałej części kraju, ze szczególnym uwzględnieniem parków narodowych, do poziomu 0,5 osobnika na km². Redukcji populacji dzików należy dokonywać w ramach planowanej gospodarki łowieckiej a tam, gdzie to konieczne, należy prowadzić odstrzały sanitarne”* (załącznik nr 4). Poziom zaawansowania rekomendacji Rządowego Zespołu Zarządzania Kryzysowego w zakresie redukcji populacji dzika do 0,1 os./km² na wschód od Wisły oraz do 0,5 os./km² na zachód od Wisły (stan na koniec grudnia 2017 r.) jest następujący:

- Polski Związek Łowiecki - 81% (wartość szacowana na podstawie wcześniejszych raportów, pełne wykonanie za 2017 rok po agregacji danych będzie gotowe na 15.01.2018 r.);
- Lasy Państwowe - 85%
- Parki Narodowe - 33%

W uzupełnieniu Minister Szweda-Lewandowski zaktualizował dane dotyczące realizacji odstrzału w parkach narodowych.

Ponadto Minister Konieczny przedstawił sprawozdanie z poszukiwań padłych dzików za okres od sierpnia do listopada 2017 r. oraz wycenę kosztów społecznej pracy poniesionych przez myśliwych z Polskiego Związku Łowieckiego od 1 kwietnia do 31 grudnia 2017 r.

5. W dalszej części posiedzenia Minister Romanowski przystąpił do wprowadzenia 5. punktu programu „*Rekomendacje działań dot. zminimalizowania ryzyka rozprzestrzenienia się wirusa ASF na tereny dotychczas wolne od ASF na terytorium RP, a tym samym skuteczne zwalczanie choroby w dotychczasowych strefach objętych ograniczeniami wynikające z ustaleń w trakcie spotkania w dniu 05.01.2018 r. z Prezesem Rady Ministrów, rekomendacji RZZK oraz „mapy drogowej” informując o przyjęciu na posiedzeniu Grupy Zadaniowej MRiRW ds. ASF „mapy drogowej”* oraz przypominając o spotkaniach w KPRM, na których zostały przyjęte przez Premiera Morawieckiego rekomendowane przez MRiRW i MŚ działania do realizacji przez poszczególne resorty i służby. Zadaniem MZ ds. ASF jest przyjęcie metod i sposobów realizacji poszczególnych rekomendacji.

Na wstępie przedstawicielka Głównego Inspektoratu Sanitarnego Ewa Nyczaj omówiła plany kontroli z IW przy wsparciu Policji punktów żywienia zbiorowego (pżz) oraz handlu detalicznego i hurtowego, w których ma miejsce sprzedaż produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym dziczyzny. Poinformowała, że po spotkaniu u GLW obecnie w GIW opracowywane jest kompendium wiedzy dot. kontroli produktów pochodzenia zwierzęcego z aktualnymi wymaganymi wzorami dokumentów, które muszą towarzyszyć takim produktom w obrocie. Po otrzymaniu z GIW tych materiałów zostaną one przekazane do terenowych organów inspekcji sanitarnej, celem wzmożenia akcji kontrolnej w pżz typu otwartego i niedopuszczenia do obrotu produktów pochodzących z nielegalnych źródeł. GLW w uzupełnieniu wypowiedzi p. Nyczaj poinformował o przygotowywanym porozumieniu o współpracy pomiędzy inspekcją weterynaryjną i sanitarną przy współudziale Policji.

Następnie poprosił o przedstawienie przez podmioty odpowiedzialne za poszczególne rekomendacje metod i sposobów realizacji oraz ewentualnych problemów wymagających szybkiego rozwiązania (*załącznik nr 5*):

- w zakresie punktów 1-2 przedstawiciel PZŁ poinformował, że terminy wyznaczone na zmianę wieloletnich planów łowieckich na lata 2017-2027 i realizację odstrzału do poziomu 0,1 osobnika/km² są niemożliwe do zrealizowania. Wcześniejsze uzgadnianie planów obejmujące odstrzał do poziomu 0,1 osobnika/km² na wschód od Wisły i 0,5 osobnika/km² na pozostałym obszarze trwały średnio 6-miesiące. Plany sporządzają Regionalne Dyrekcje Lasów Państwowych i uzgadniają z Marszałkiem Województwa i PZŁ. Głównym ogniwem opóźniającym sprawne uzgadnianie planów są Marszałkowie. Minister Romanowski podjął decyzję o wystosowaniu pisma do Przewodniczącego Konwentu Marszałków Województw RP w sprawie zorganizowania spotkania z Marszałkami celem

przekonania ich do szybszego uzgadniania zmian w planach łowieckich ze względu na panującą sytuację kryzysową związaną z ASF;

- do pkt. 3 dotyczącego ustanowienia barier w postaci płotów elektrycznych i/lub zapachowych po określeniu zasięgu infekcji wokół Warszawy Minister Konieczny przekazał opinię naukową dr. hab. Mariana Flisa z Katedry Zoologii, Ekologii Zwierząt i Łowiectwa Wydziału Biologii, Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie, do której się przychylił (*załącznik nr 6*);
- pkt 4 dotyczący zintensyfikowania poszukiwania padłych dzików omówił osobiście Przewodniczący posiedzenia przedstawiając opracowane w resorcie rolnictwa wspólnie z MŚ **procedurę przeszukiwania obszarów i zbierania zwłok dzików lub ich szczątków** (*załącznik nr 7*), które zostaną przesłane do Wojewodów celem ich pilnej realizacji i raportowania w odstępach 2-tygodniowych. Minister Romanowski podkreślił, że propozycja przygotowania takiej procedury wynikała na wspomnianych wcześniej spotkaniach z Premierem i została zaakceptowana przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, ponieważ za akcje poszukiwania padłych dzików odpowiedzialny jest Wojewoda. Wskazane jest, aby akcja poszukiwania dzików prowadzona była w sposób ciągły z udziałem m.in. myśliwych (znających tereny leśne) i wydzielonych z SZ RP żołnierzy w następujących okresach poniedziałek-piątek i sobota-niedziela. Opracowany w WCZK miesięczny plan przeszukań terenu w poszczególnych powiatach, o którym mowa w pkt. 2.1 procedury WCZK ma przesyłać do Centrum Zarządzania Kryzysowego MRiRW oraz Dowództwa Operacyjnego RSZ. Na podstawie opracowanych planów Wojewodowie składają wnioski do MON. Przedstawiciel MSWiA nie wniósł uwag do omawianej procedury;
- pkt 5 – Minister Konieczny (MŚ) poinformował o wydaniu zarządzenia nr 1 Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych z dnia 09-01-2018 r. w *sprawie prowadzenia przez Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe działań zapobiegających rozprzestrzenianiu się Afrykańskiego Pomoru Świń (ASF) na terenach pozostających w zarządzie PGL LP* (*załącznik nr 8*);
- w zakresie pkt. 6 Minister Romanowski poinformował, że Ministerstwo Środowiska zaproponowało zmiany w Prawie łowieckim. Na koordynatora tych zmian Premier Morawiecki wyznaczył Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- w zakresie pkt. 7-8 Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury Marek Chodkiewicz poinformował, że wg deklaracji GDDKiA potrzeba do zamknięcia przepustów dla zwierzyny dzikiej wzdłuż autostrad wyniesie ok. 3-4 tygodni. Problem może wystąpić z realizacją rekomendacji nr 9 dot. zamknięcia przepustów nad autostradą A1 na dodatkowym odcinku od Gdańska (węzeł Rusocin) do Torunia, ponieważ jest to odcinek koncesyjny. Jednak Minister zapewnił, że problem ten zostanie rozwiązany;

- omawiając pkt 10 dotyczący zintensyfikowania działań związanych z ograniczeniem nielegalnego przewozu żywności przez granice przedstawicielka Ministerstwa Finansów Marzena Walczak zadeklarowała zwiększenie częstotliwości czynności kontrolnych przez Krajową Administrację Skarbową na granicach państwa oraz zwiększenia wymiaru kar grzywnien o 100% za przewóz żywności w celu zminimalizowania skali prób wwiezienia tych produktów do Polski (rekomendacja nr 11);
- w kwestii poruszanej w pkt. 12 dr Popczyk (PZŁ) poinformował o odbytym spotkaniu w KGP i poruszonym temacie współpracy między PZŁ i Policją w zakresie szkoleń funkcjonariuszy dotyczących legalności prowadzenia gospodarki łowieckiej, kłusownictwa i nielegalnego obrotu dziczyzną. Szkolenia te odbędą się w najbliższym miesiącu. Współpraca ta będzie również dotyczyła zabezpieczenia przez policję polowań zakłócanych i przerywanych przez „pseudoeekologów”. Podinsp. Jacek Witas z KGP potwierdził informacje przekazane przez przedmówcę i zadeklarował pomoc policji w powyższych zagadnieniach;
- w zakresie pkt. 13 Minister Romanowski poinformował o przyjętej poprawce budżetowej dotyczącej zabezpieczenia środków finansowych na stworzenia nowych etatów w Inspekcji Weterynaryjnej oraz podniesienia uposażeń dla zatrudnionych w Inspekcji Weterynaryjnej;
- w zakresie pkt. 14 podinsp. Jacek Witas poinformował, że cały czas funkcjonuje w Białymstoku komórka policji (obejmująca swym zasięgiem woj. podlaskie i lubelskie) przyjmująca sygnały podejrzenia o nielegalnym obrocie trzodą chlewną pozwalająca wdrożyć bezwzględne, szybkie i skuteczne działania zmierzające do identyfikacji i bezwzględnego ukarania osób trudniących się tym procederem. Jeżeli będzie potrzeba, to powstaną takie komórki w innych częściach kraju. Ponadto w KGP funkcjonuje podobna komórka kryminalna obejmująca swym zasięgiem działania teren całej Polski;
- w kwestii poruszanej w pkt. 15 Minister Romanowski poprosił Policję i Inspekcję Drogową o wyczulenie swoich funkcjonariuszy o zabezpieczenie dróg lokalnych i traktów przed możliwością nielegalnego obrotu trzodą chlewną;
- pkt 16 – *Zmiana przepisów ustawowych, w tym zmiana ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U z 2017 r. poz.-788) w taki sposób, aby pracownicy Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe mieli obowiązek posiadania, w ramach wykonywanych przez nich obowiązków służbowych, uprawnień do noszenia i używania broni palnej w celu redukcji zwierząt wolno żyjących (dzikich), w tym dzików.* Minister Konieczny potwierdził zasadność i kierunek zmian, jednak podkreślił, że zmiany te mogą wyeliminować z pracy część pracowników leśnych, którzy z różnych przyczyn nie otrzymują pozwolenia na broń. Potrzebna jest rozmowa z MSWiA w tym zakresie, aby utrzymać kierunek powrotu do noszenia broni przez pracowników służby leśnej. Minister Romanowski zasugerował

powołanie zespołu w składzie przedstawicieli resortów MSWiA i MŚ celem rozstrzygnięcia powstałych wątpliwości uwzględniających kwestie zdrowotne pracowników, stanowiska biurowe, możliwości magazynowania broni i zaproponował przygotowanie do końca stycznia projektu zmian ustawy, aby można do końca lutego przeprowadzić tę ustawę;

- pkt 17 – Minister Romanowski poprosił Dyrektora Popławskiego o niezwłoczne przygotowanie projektu specustawy uwzględniający zmiany zaproponowane przez Ministra Środowiska;
- pkt 18 temat wdrożenia pilotażowego programu dla dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich w strefach - *Termowizja do obserwacji i poszukiwania dzików* będzie tematem spotkania Ministra Romanowskiego i Ministra Kowalczyka;
- w kwestii zakupu i posiadania w rezerwie technicznej będącej w dyspozycji Agencji Rezerw Materiałowych 50 sztuk chłodni niezbędnych do przechowywania tusz dzików (pkt 19) przedstawiciel Ministerstwa Energii Marek Drzewiecki zaproponował inny sposób realizacji. Ze względu na długi proces negocjacji Rządowego Programu Rezerw Strategicznych na lata 2017-2021 zakup chłodni mógłby być zrealizowany poza Programem. Wiąże się to z pozyskaniem przez ARM dodatkowych środków finansowych. Minister poprosił ME o przedstawienie do końca stycznia sposobu realizacji zadania;
- pkt 20 dotyczący zabezpieczenia środków budżetowych na zakup potrzebnych chłodni na bieżącą działalność IW jest zrealizowany;
- w zakresie pkt. 21 mówiącego o wdrożeniu Programu Bioasekuracji na terenie całego kraju Dyrektor Popławski poinformował o otrzymaniu z GIW projektu nowego programu, który wymaga jeszcze kilku poprawek;
- pkt 22 dotyczący przygotowania specustawy wraz z uchwałą Rady Ministrów i wieloletnim planem budowy zapory przed migracją dzików wzdłuż „ściany wschodniej” granicy RP realizuje MRiRW. Minister Romanowski poinformował Dyrektora Departamentu Prawno-Legislacyjnego o przesłaniu w dniu 12-01-2018 r. przez Ministerstwo Infrastruktury uwag do projektu przygotowanej specustawy. Minister Szweda-Lewandowski poprosił o uwzględnienie uwag przesłanych z MŚ do MRiRW w zakresie budowy zapory na terenach parków narodowych. Ponadto przedstawicielka KG Straży Granicznej płk SG Lidia Cieślik poprosiła o uzgodnienie gotowego projektu specustawy z komendantami poszczególnych oddziałów SG. Minister Romanowski zaproponował uzgodnienia z KGSG.

Podsumowując 5 pkt programu posiedzenia Minister Romanowski poinformował uczestników o bieżącej realizacji omawianych rekomendacji w nakazanych terminach oraz o cyklicznym referowaniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi Premierowi wnioski z ich wykonania.

6. Przystępując do pkt. 6 programu posiedzenia dotyczącego planowanej realizacji zadań przez poszczególne resorty po wprowadzeniu specustawy - ustawy o zmianie niektórych ustaw w celu

ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt Przewodniczący poprosił Ministerstwa i podległe im służby o raportowanie w cyklach 2-tygodniowych do MRiRW stanu bieżącego wykonywania wg kompetencji zapisów tej specustawy.

7. Na zakończenie Minister Romanowski podziękował wszystkim resortom i służbom za duże zaangażowanie w zwalczaniu choroby i minimalizowaniu skutków ASF.

8. Wnioski i zalecenia z posiedzenia:

- opracowywanie kompendium wiedzy dot. kontroli produktów pochodzenia zwierzęcego z aktualnymi wymaganymi wzorami dokumentów i przekazanie do GIS – Główny Lekarz Weterynarii;
- przygotowanie i przedstawienie Ministrowi do podpisu pisma skierowanego do Przewodniczącego Konwentu Marszałków Województw RP w sprawie zorganizowania spotkania z Marszałkami celem przekonania ich do szybszego uzgadniania zmian w planach łowieckich – Dyrektor Departamentu Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych i Ochrony Informacji Niejawnych MRiRW;
- przesłanie do Wojewodów procedury przeszukiwania obszarów i zbierania zwłok dzików lub ich szczątków z zaleceniem przesyłania przez WCZK miesięcznych planów przeszukań terenu w poszczególnych powiatach do CZK MRiRW oraz Dowództwa Operacyjnego RSZ – Dyrektor Departamentu Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych i Ochrony Informacji Niejawnych MRiRW
- przygotowanie do końca stycznia projektu zmian ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U z 2017 r. poz. 788) – Minister Środowiska;
- niezwłoczne przygotowanie projektu specustawy uwzględniającej zmiany ustawy Prawo Łowieckie zaproponowane przez Ministra Środowiska – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- przedstawienie do końca stycznia sposobu realizacji zakupu i posiadania w rezerwie technicznej będącej w dyspozycji Agencji Rezerw Materiałowych 50 sztuk chłodni niezbędnych do przechowywania tusz dzików – Minister Energii;
- przygotowanie projektu nowego Programu Bioasekuracji na terenie całego kraju – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- przygotowanie specustawy wraz z uchwałą Rady Ministrów i wieloletnim planem budowy zapory przed migracją dzików wzdłuż „ściany wschodniej” granicy RP uwzględniając poprawki MI i MŚ oraz uzgodnienie z KGSG – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
- raportowanie w cyklach 2-tygodniowych do MRiRW stanu bieżącego wykonywania wg kompetencji zapisów tej specustawy – Ministerstwa i podległe im służby ujęte w ustawie z dnia 14 grudnia 2017 r. o zmianie niektórych ustaw w celu ułatwienia zwalczania chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. z 2017 r., poz. 50).

9. Posiedzenie MZ ds. ASF zakończyło się o godz. 14.15.

Sporządził: Sekretarz Zespołu – Dyrektor Departamentu
Zarządzania Kryzysowego, Spraw Obronnych
i Ochrony Informacji Niejawnych

Mieczysław Mosakowski

Zaakceptował: Przewodniczący posiedzenia MZ ds. ASF
Podsekretarz Stanu w MRiRW

Rafał Romanowski

Zatwierdził: Przewodniczący Zespołu
Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Mieczysław Mosakowski

PODSEKRETARZ STANU

Rafał Romanowski

MINISTER
Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Krzysztof Jurgiel